De Wiershoeck-Kinderwerktuin, dinsdag 8 augustus 2017

Beste natuurliefhebber/-ster,

Dit keer fietste ik met gemengde gevoelens richting De Wiershoeck. Het was bewolkt, dat was niet erg, maar in de loop van de middag zou het gaan regenen. Ook werd er onweer verwacht. Zowel de regen als het onweer lieten gelukkig op zich wachten, maar tegen drie uur hield ik het toch maar voor gezien. Helaas heb ik dinsdag niet veel gezien, in ieder geval niets bijzonders. Gelukkig kon ik op de Kinderwerktuin nog een leuke zweefvlieg en een distelvlinder fotograferen. Dat maakte mijn dag toch nog goed. Ook dit keer kwam ik regelmatig wantsen tegen. Ik zag weer tientallen nimfen van de smalle randwants, maar gelukkig ook enkele andere soorten.

Volgens mij is de "bevolkingsdichtheid" van de groene schildwants op de tuinen van De Wiershoeck en de Kinderwerktuin wel eens groter geweest. Ik zag dit keer slechts een paar nimfen van de laatste instar (periode tussen twee vervellingen) en deze "2^{e} instar-jongeling" (links). Deze wants is nog niet volledig op kleur, de min of meer zwarte delen worden nog zwarter. De geheel groene nimf moet nog een keer vervellen en dan krijgt de wants ook zijn volledige vleugels.

De kaneelwants op De Wiershoeck is nogal honkvast. Op de plek waar ik een week geleden een wants zag, zaten er nu twee. De wants links is volledig uitgekleurd, de wants in het midden is onlangs voor de laatste keer verveld en moet nog uitkleuren. In het labyrint op de Kinderwerktuin zag ik op een kaardebol ook nog een exemplaar. De kaardebol is nogal een stekelige plant. Volgens mij had ik daar meer last van dan deze wants.

Regelmatig kom ik een tuinwolfspin tegen met een gesponnen eicocon aan de spintepels. Nadat de jonge spinnen uit het eicocon zijn gekomen kruipen ze op de rug van hun moeder. Daar blijven ze tot ze voor zichzelf kunnen zorgen. Wolfsspinnen maken geen web maar jagen alleen en grijpen allerlei kleine insecten. Hierbij vertrouwen ze vooral op hun gezichtsvermogen, dat beter is dan bij andere spinnen. Er zijn vele wolfspinsoorten die op elkaar lijken. Lengte: 5,5-8 mm.

De jeneverbeskielwants kom ik niet regelmatig tegen. Het is een groen gekleurde wants met een karakteristieke, gebogen roze-rode band, die over de dekschilden loopt. Ook de poten zijn groen. Lengte ongeveer 9-11 mm. De wants komt vrij algemeen voor op de binnenlandse zandgronden. Ook op de waddeneilanden. De wants is vooral te vinden op jeneverbes en in Nederland vrij algemeen in jeneverbesstruwelen. Komt daarnaast ook in stedelijk gebied voor op andere soorten uit de cipresfamilie (o.a. cipres, schijncipres en levensboom). De volwassen wants overwintert en kan het gehele jaar als volwassen dier worden aangetroffen. De adulten van de nieuwe generatie (foto) verschijnen vanaf augustus.

Deze honingbij duikt diep in een bloemetje van de scharnierbloem. Naast de vierkante stengels heeft deze plant nog een bijzondere eigenschap: duw een bloemetje opzij en hij blijft zo staan en komt niet meer terug. Vandaar de naam scharnierbloem. Van juli tot september bloeit de scharnierbloem met roze, rozerode of witte bloemen in een aarvorm.

Ik zag meerdere nimfen van de miersikkelwants (*Himacerus mirmicoides*). Mirmicoides komt van het Griekse woord myrmex dat mier betekent. De nimfen zaten vooral op gele bloemen, maar dat kan toeval zijn geweest. Deze nimf had echter een mooie goudsbloem uitgekozen. De nimf lijkt nog niet erg op de volwassen wants (7-9 mm). Waarschijnlijk is de volwassen wants (rechts) een vrouwtje. Vrouwtjes hebben een breder achterlijf dan mannetjes. De eieren worden in het voorjaar in grashalmen en plantenstengels vastgezet. Nimfen worden waargenomen van eind mei tot eind september. Volwassen wantsen kunnen het hele jaar worden waargenomen. Eén generatie per jaar. De volwassen wantsen overwinteren in de strooisellaag.

Deze wesp met zijn “dikke” kop is een blokhoofdwesp. Blokhoofdwespen zijn redelijk grote wespen met de typische kleuren zwart en geel. Alle blokhoofdwespen graven hun nestje in dood, vermolmd hout en niet in de grond. De meeste soorten wonen in de gematigde klimaatzones en bij ons komen 11 soorten voor. Mannetjes bereiken een lengte van 8 tot 12 mm, vrouwtjes worden langer: 10 tot 15 mm.

Ik heb dit jaar maar weinig distelvlinders gezien. Het is een echte trekvlinder die ieder jaar (in sterk wisselende aantallen) vanuit Zuid-Europa en Afrika naar Nederland komt. Als ze geluk hebben komen ze hier in de loop van mei aan. Zit het mee en gaat het ze - letterlijk - voor de wind dan kunnen duizenden distelvlinders hier arriveren. Ze zoeken een partner en planten zich voort. Vervolgens sterven ze, maar in augustus komt de nieuwe generatie weer uit de pop. De soort overwintert in Zuid-Europa als vlinder of als actieve rups; in Nederland kan de distelvlinder niet overwinteren.

Meer informatie vind je op de site van de Vlinderstichting:
https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/?vlinder=1087

En een interessant artikel over de distelvlinder vind je op:
https://www.jw.org/nl/publicaties/tijdschriften/g201312/het-mysterie-van-de-distelvlind

In de afgelopen jaren zag ik al een paar keer eerder zo'n kleine wesp met een lange legboor. Het is een vrouwtje bronswesp. Bronswespen zijn een superfamilie van vliesvleugeligen. Zo'n 22.000 soorten in deze superfamilie zijn beschreven, maar hun aantal wordt veel hoger geschat.
Bronswespen zijn kleine sluipwespen, waaronder de kleinste Nederlandse insecten, met een lengte van slechts een halve millimeter tot enkele millimeters.
Ze worden bronswespen genoemd, omdat veel soorten een metaalkleurige structuurkleur hebben. Echter bij de meeste soorten is een dergelijke kleur ver te zoeken en een vrij groot aantal is gewoon zwart. De meeste soorten parasiteren op eitjes, larven en andere ontwikkelingsstadia van andere insecten.

De naam van dit mooie (zich poetsende) insect lijkt wel een grap: stipfopwesp. In ons land komen tien soorten fopwespen voor. Het zijn echter geen wespen, maar zweefvliegen die (volgens het "boekje") veel op gewone wespen lijken. De meest voorkomende soorten zijn: de donkere fopwesp, de grote fopwesp en de stipfopwesp. De stipfopwesp is een vrij grote zweefvlieg (12-15 mm) en heeft voor een zweefvlieg lange antennes. Hij vliegt van eind april tot half september, vrouwtjes vertonen twee pieken, mannetjes slechts een. De oorzaak hiervan is onduidelijk. De stipfopwesp komt vooral voor op structuurrijke, kruidenrijke graslanden en droge heideterreinen. De vlieg wordt ook in dichte en soms vochtige bossen gevonden.

Een interessante fotogids over zweefvliegen vind je op:
https://www.yumpu.com/nl/document/view/30908076/fotogids-syrphidae/27

Groetjes,

Luit